

ଏହା କ'ଣ କରିଥାଏ

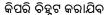
ଲୌହ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଆଲୋକ ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ଫଳରେ ଫସଲର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ ଅମଳ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ଘଟିଥାଏ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଧାନ ଫସଲରେ ଲୌହ ଅଦ୍ଭାବ କୃତିତ୍ ଭାବେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ଲୌହ ଅଭାବ ବେଖାଯାଉଥିବା ମାଟି ହେଲା :

- ଅମ୍ଳୀୟ ହୋଇ ନଥିବା, ଚୃନ ମାଟି ଏବଂ କ୍ଷାରୀୟ ଢ଼ିପ ଜମି
- କମ୍ ପରିମାଣରେ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ରହିଥିବା କ୍ଷାରୀୟ ବା ଚୂନୀୟ ମାଟିଥିବା ଖାଲ ଜମି
- କ୍ଷାରୀୟ ପାଣି ଦ୍ୱାରା ଜଳସେଚନ କରାଯାଇଥିବା ଖାଲ ଜମି
- ଗ୍ରାନାଇଟ୍ରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାଲିଆ ମାଟି

ଗଛରେ ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷଣମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତ :

- କଅଁଳ ପତ୍ରର ଶିରା ମଝିରେ ହଳଦିଆ ଓ ପାଞ୍ରର ଦାଗ
- ସମଗ ପତ୍ର ପାଞ୍ଚର ହୋଇ ମଳିନ ଦିଶିବା
- ଲୌହ ଅଭାବର ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲେ ସମଗ୍ର ଗଛ ପାଞ୍ରୁର ବର୍ଣ୍ଣର ହୋଇ ମରିଯାଏ
- ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି (ଶୁଷ୍କ ପଦାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି) ହ୍ରାସ

ଲୌହ ଅଭାବ ବିଷୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେବ। ପାଇଁ ମାଟି ଓ ଗଛର ନମୁନାକୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଗବେଷଣାଗାରକୁ ପଠାନ୍ତୁ ।

ଏହା କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ପୃଣ୍ଡି

ଜଳସେଚିତ ଧାନ ଜମିରେ ଲୌହ ଅଭାବ ବିରଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଧାନ ଫସଲର ସମସ୍ତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାରେ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଏଥିଯୋଗୁଁ କ୍ଷାରୀୟ ଓ ତୃନ ମାଟିରେ (ବିଶେଷତଃ ଢିପ ଜମିରେ) ଅମଳ ହ୍ରାସ ପାଇପାରେ ।

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- ଭଲଭାବେ ଲୌହସାର ବ୍ୟବହାର କରିପାରୁଥିବା କିସମ ଚାଷ କରକୁ । ମିଳୁଥିବା କିସମ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ କୃଷି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରକୁ ।
- ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରୟୋଗ କରକୁ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ : ଫସଲ ଅବଶିଷ୍ଟାଶ, ଖତ)
- ଖଣି ଓ ଶିଳ୍ପ କାରଖାନାର ଆବର୍ଜନା ପ୍ରୟୋଗ କରକ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷିତ ପଦାର୍ଥ ଅଧିକ ମାତ୍ରାର ରହି ନଥିବା ଦରକାର ।
- ଅଧିକ ଅମ୍ଳ ପରିମାପକ ମୂଲ୍ୟ ଥିବା ମୃତିକାରେ ଅମ୍ଳ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ସାର (ଯୁରିଆ ବଦଳରେ ଆମୋନିଅମ ସଲଫେଟ୍) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ଅଣୁସାର ଭାବରେ ଲୌହ ରହିଥିବା ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତ:

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

